

feeni s

UTISKIRJE N°03 - JOULUKUU 2023
15.12.2023

Pelastuslaitosten
kumppanuusverkosto

HY VI
NVOI NTIA
LUEYHTIÖVÄ
LF **HYVIL** ÄR
DSOMRÄD
ESBOLA
GET

Kapulan vaihdon aika

Harri Setälä
Pelastusjohtajien
puheenjohtaja
2022-2023
Pelastusjohtaja
Etelä-Pohjanmaan
pelastuslaitos

Kulunut kahden vuoden toimikausi Pelastuslaitosten kumppanuusverkoston puheenjohtajana on osunut haastavaan ajanjaksoon niin yhteiskunnallisen turvallisuuden kuin pelastustoimen toimintaedellytysten varmistamisen kannalta. Pelastuslaitokset siirtyvät 1.1.2023 osaksi hyvinvointialueita ja myös kumppanuusverkoston toiminta siirtyi osaksi Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy:n toimintaa.

Hyvinvointialueiden alkutaival on ollut varsin haastava ja hyvinvointialueet ovatkin alusta lähtien toivoneet työrauhaa niin toiminnan jatkuvuuden varmistamiselle kuin mittavien uudistusten läpiviemiselle. Alueilla on alusta lähtien ollut vahva tahtotila sen suhteen, että palvelujärjestelmää tulee uudistaa rohkeasti ja erilaisia keinoja käyttäen. Uudistustyö ei kuitenkaan tapahdu hetkessä, vaan työtä tulisi voida tehdä pitkäjänteisesti.

Verkostoyhteistyölle ja yhteiselle vaikuttamiselle on ollut tässä muutosten myllerryksessä tarvetta enemmän kuin koskaan, kun julkinen hallinto painii suorastaan ennenkuulumattoman talouskurimuksen äärellä. Hyvinvointialueiden toimintaa oli tuskin saatu kunnolla käyntiin, kun jo valtion suunnalta alkoi kuulua vaatimuksia merkittävistä säästötoimista, jotka johtavat useilla alueilla väijäämättä tiukkaan sopeuttamiseen ja jopa peruspalveluiden tuotannon leikkauksiin. Hyvinvointialueiden toiveita siitä, että alueille turvattaisiin edes käynnistysvuoden ajaksi työrauha ja hetken hengähdystauko ei juuri kuunneltu.

Toiveella työrauhasta tarkoitettiin sitä, että mittavien uudistusten jälkeen alueille suotaisiin aito ja reilu mahdollisuus suunnata voimavaroja niin muutoksista kuin edeltävistä kriisivuosista toipumi-

seen - palveluintegraatiotyöstä, uudistusten vaikutusten arvioinnista tai toiminnan kehittämisestä puhumattaakaan.

Vuoden vaihtuessa toivon kaikesta hallituksen säästövimasta huolimatta työrauhaa, työturvallisuutta ja etenkin voimia kaikille pelastustoimen sekä sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisille, jotka turvaavat hyvinvointiamme ja turvallisuuttamme niin jouluna, uuden vuoden juhlahumussa kuin vuoden jokaisena päivänä. Teette arvokasta ja tärkeää työtä.

Toivotan myös suuret kiitokset yhteistyöstä jokaiselle kumppanuusverkoston toimijalle ja yhteistyökumppanille kuluneista vuosista sekä lämpimästi tervetuloa uudelle puheenjohtajalle Seppo Lokalle Etelä-Savon hyvinvointialueelta.

Hyvää joulun aikaa ja rauhallista uutta vuotta itse kullekin!

.....
"Alueilla on alusta lähtien ollut vahva tahtotila sen suhteen, että palvelujärjestelmää tulee uudistaa rohkeasti ja erilaisia keinoja käyttäen. Uudistustyö ei kuitenkaan tapahdu hetkessä, vaan työtä tulisi voida tehdä pitkäjänteisesti."

SISÄLTÖ

- 2 Pääkirjoitus
- 4 Pelastustoimen kehittämispäälliköltä
- 5 Turvallisuuspalveluiden puheenjohtaja vaihtuu
- 6 Pelastusjohtajien joulukuun kokoustiedote 13.12.2023
- 6 Pelastusjohtajien hallitus 2024
- 7 Tukipalveluiden palvelualue
- 8 Ensihoidon palvelualue
- 9 Varautumisen ja väestönsuojelun uusi palvelualue käynnistyy
- 10 Hyvää joulua!

Pelastuslaitosten kumppanuusverkosto
Feeniks Uutiskirje
Toinen linja 14, 00530 Helsinki
Puh. +358 9 771 6000 (vaihde).

Toimittanut
Terhi Virtanen

Kannen kuva: Terhi Virtanen
Sisältösivu alin kuva: Susanne Vuorinen
Kuvituskuvat MostPhotos

terhi.virtanen@hyvil.fi
www.pelastuslaitokset.fi
www.hyvil.fi

Vielä kerran valittavien toimenpiteiden välttämättömyydestä

Vesa-Pekka Tervo
Pelastustoimen
kehittämispäällikkö
Hyvinvointialueyhtiö
Hyvil Oy

Suomessa on käyty jo muuan viikko kuumentunutta keskustelua eri toimintamallien laillisuudesta itärajalla. Tästä huolimatta tuntuu, että joitain näkökulmia erityisesti viranomaisvastuiden ja viranomaisetiikan kannalta ei ole riittävän selkeästi avattu tai sijoitettu laillisuutta varmistavien rakenteiden osiksi. Esimerkiksi erään hybriditoiminnan asiantuntijan paatos siitä, kuinka eduskunnan päätösvaltainen enemmistö päätöksiä tehdessään aina edustaa demokratiapiirteiden puhtainta ilmenemismuotoa on hirvittävän löysä argumentti. Samalla tavalla laiskaa on tulkinta siitä, että nykytilanteessa demokratiavaateet ja turvallisuus olisivat keskusteluissa olleet jollain tavoin tasa-arvoisina kilpailevina arvoasetelmina suhteessa toisiinsa. On nimittäin niin, että arvoista voidaan aina väitellä, mutta oikeusperiaatteiden kannattelemina demokratiapiirteet joko toteutuvat tai eivät toteudu. Ja vain oikeusperiaatteiden toteutuminen viimekädessä mahdollistaa keskustelun eri arvojen painoarvosta suhteessa toisiinsa.

Nämä railakkaat keskustelut veivät minut pohtimaan vuoden 2015 maahan-tulotilanteen sekä vuoden 2029 pandemian alkuvaiheen vaikutuksia paikallis-hallintoon. Molempia koskien murtui miltei välittömästi joko todellinen tai ajateltu kyvykkyys kyetä hallitsemaan tilannetta. 2015–2016 tilannetta pelastivat nopealiikkeiset yritykset sekä järjestöt ja 2019 tilanteeseen reagoitiin hyvin laajalti heittämällä roskeen lainsäädännön ja hallintosääntöjen toimivaltuuksien määrittämistä koskevat reunaehdot. Turvalli-suustilanteen muuttuessa siis koettiin, että olemassa oleva organisaatio ei kykene muuttamaan toimintaansa uuden tilanteen vaatimalla tavalla.

Onko palveluja tuottavasta hallinnosta tullut kiskoilla oleva täyteen sullottu juna, jota ei voi ohjata ja jonka suunnalle ei voi asettaa uusia edes ajallisia painopisteitä uusien haasteiden ilmestyessä näkökenttään? Nyt vallalla oleva keskustelu välttämättömyydestä ja oikeasuhtaisista toimenpiteistä itärajalla kuuluu mielestä-

ni kolmantena esimerkkinä siitä, että yhteiskunnan hallinnollisesta resiliensistä kannattaa oikeasti olla huolissaan, ei vain nappien ja housujen riittävydestä.

On täysin selvää, että nyt koettujen ensimmäisten viikkojen aikana meillä ei ole ollut julkisuuden kautta käytettävissä sellaisia tietoja, joiden pohjalta olisi ollut mahdollista tehdä oletama itärajan kokonaan sulkemisen välttämättömyydestä ja oikeasuhtaisuudesta. On aivan selvää, että yhteiskuntajärjestys ei vaarannu muutamasta sadasta Suomeen pyrkivästä ihmisestä. Kyse oli siis muusta, kun oikeuskanslerin nimellä toimenpiteen laillisuus lopulta todettiin. Lain kohta ei ole vain joko/tai, vaan soveltamisen ehdot täytyy täyttyä ja ratkaisevana tiedustelutietona lienee ollut, että maahan pyrkijöitä ei tulisi tulkita yksilöinä vaan vihamielisen toiminnan välineinä. Miten mutkikas tilanne onkaan, kun muistaa kategorisen imperatiivin perusajatuksen, joka on yksi kaikista siteeratuimmista moraalin määräyksistä: ketään ihmistä ei saa käyttää välineenä, ellei hän ole samalla päämäärä. Entä miten suomalainen yhteiskunta ja sen jäsenet tuota periaatetta tässä tilanteessa voisivat soveltaa, ei vain oman turvallisuutensa, vaan myös oman arvopohjansa suojaan?

Vähintäänkin osavastaus on kunnioittaa täysimääräisesti oikeussääntöjä. Oikeusvaltioperiaatteen kautta suojataan kaikkia yksilöitä ja keskeinen osa suojaa ovat riippumattomat tuomioistuimet. Oikeuskanslerin vastuulla on valvoa perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutumista. Ranskan suuresta vallankumouksesta 1789 on johdettu monia modernin demokratian keskeisimmistä arvoista, kuten kansanvalta, ihmisoikeudet ja oikeusvaltion periaate. Perustuslain kansanvaltaisuus ei kuitenkaan tarkoita, että demokratiaihanne olisi aina eduskuntavaaleja seuraava vallankumous.

Toivotan kaikille lukijoille rauhaa joulua ja kiitän erityisesti teitä, jotka osallanne työssänne turvaatte joulunaikaa.

.....

”Onko palveluja tuottavasta hallinnosta tullut kiskoilla oleva täyteen sullottu juna, jota ei voi ohjata ja jonka suunnalle ei voi asettaa uusia edes ajallisia painopisteitä uusien haasteiden ilmestyessä näkökenttään?”

TURVALLISUUSPALVELUT

Turvallisuuspalveluiden puheenjohtaja vaihtuu

Esa Kokki
Erityisasiantuntija
Turvallisuuspalveluiden palvelualueen sihteeri
Kymenlaakson pelastuslaitos / Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy

Turvallisuuspalvelut ovat toimineet kaksi vuotta pelastusjohtaja Juhani Carlsonin johdolla. Palvelualueen toiminta on ollut vilkasta ja tuottoisaa. Lukuisia uusia ohjeita ja oppaita on valmistunut ja päivittynyt hyvinvointialueiden pelastuslaitosten käyttöön.

Sidosryhmien hankkeiden työryhmiin on ollut nimettynä noin kuutisen kymmentä asiantuntijaa. Yhdessä palvelualueen seitsemän asiantuntijaverkoston kanssa turvallisuuspalveluissa toimii yhteensä noin 300 asiantuntijaa asiakkaiden palvelujen parantamiseksi.

Vuoteen 2024 lähdetään pelastusjohtaja Petri Talikan johdolla. Asiantuntijaverkostojen puheenjohtajistoissa toimivat seuraavat henkilöt:

Kemikaalivalvonta:
Riikka-Liisa Kukkonen (Keski-Pohjanmaa), Anu Puttonen (Länsi-Uusimaa), Hanne Haapiainen (Etelä-Savo).

Palontutkinta:
Antti Halmela (Satakunta), Pasi Paloluoma (Varsinais-Suomi), Toni Riuttanen (Varsinais-Suomi).

Paloriskiasuminen:
Lotta Holopainen (Itä-Uusimaa), Johanna Kolehmainen (Lappi), Elena Raitmaa (Varsinais-Suomi).

Rakenteellinen paloturvallisuus:
Ari Holopainen (Päijät-Häme), Ismo Kärkkäinen (Pelastusopisto), Nina Piela-Tallberg (Länsi-Uusimaa).

Tapahtumaturvallisuus:
Heidi Partanen (Helsinki), Hannu Rantanen (Varsinais-Suomi), Tuomas Klimoff (Satakunta).

Turvallisuusviestintä:
Jarno Kultanen (Etelä-Karjala), Kirsi Kaivonen (Pirkanmaa), Mikko Puolitaival (Satakunta).

Valvonta:
Tomi Helasuo (Helsinki), Veli-Matti Huuhka (Etelä-Karjala), Päivi Kylänen (Lappi).

Kehittämisehdotuksia ja palautetta palvelualueen toiminnasta voi siis antaa mainituille henkilöille.

Turvallista joulun odotusta ja joulun aikaa!

Lisätietoja:
erityisasiantuntija Esa Kokki
esa.kokki@hyvil.fi
puh. 050 4717650

VÄISTYVÄN PUHEENJOHTAJAN TERVEHDYS

On ollut ilo ja kunnia toimia turvallisuuspalvelujen puheenjohtajana. Turvallisuuspalveluissa osallistujia ja verkostoja on palvelualueista eniten. Saimme turvallisuuspalveluihin oman koordinaattorin aloittaessani puheenjohtajakauden ja pääsin mukaan myös rekrytointiin. Keskellä tätä hyvinvointialuemuutosta ei varmasti pelastuslaitoksilta olisi kyetty näin isoa verkostoa ohjaamaan, joten ratkaisu oli aivan oikea.

Palvelualueella yhteistyö pelastuslaitosten, sisäministeriön, Pelastusopiston ja muiden yhteistyötahojen kanssa on sujunut erinomaisesti. Kiitos Esalle ja ennen kaikkea kiitos teille kaikille 300 pelastuslaitoksen asiantuntijalle, jotka olette tehneet työtä asiakkaillemme vaikuttavamman, yhdenmukaisemman ja laadukkaamman pelastustoimen turvallisuuspalvelujen puolesta.

Juhani Carlson
Pelastusjohtaja
Kymenlaakson pelastuslaitos

Kuva: Terhi Virtanen

Pelastusjohtajien joulukuun kokous

Pelastusjohtajien joulukuun kokous pidettiin Kuntatalolla Helsingissä 13.12.2023. Toimintajohtaja Johanna Sorvettula Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy:stä vieraili pelastusjohtajien kokouksessa ja esitteli Hyvilin ensimmäisen toimintavuoden tuloksia sekä yhtiön tilannetta vuoden vaihtuessa. Sorvettula nosti Pelastuslaitosten kumppanuusverkoston toiminnan esimerkiksi hienosti toimivasta yhteistyön toimintamallista hyvinvointialueiden välillä.

Pelastusjohtajien kokous hyväksyi kokouksessaan Pelastuslaitosten kumppanuusverkoston palvelualueiden toimintasuunnitelmat vuodelle 2024. Palvelualueiden puheenjohtajat esittelivät kukin osaltaan palve-

lualueensa tulevan vuoden kärkiteemat ja toiminnan keskeiset tavoitteet. Joulukuun kokouksessa keskusteltiin vilkkaasti ja monipuolisesti Pelastuslaitosten kumppanuusverkoston strategiasta vuosille 2024-2025. Keskustelussa todettiin, että Hyvilin perustehtävät tukevat hyvin myös pelastustoimen yhteistyön edellytyksiä.

Pelastusjohtajat kävivät keskustelua myös pelastustoimen näkymistä ja asemoitumisesta uudessa hallintorakenteessa. Lisäksi kokouksessa keskusteltiin kumppanuusverkoston toiminnan linjauksista suhteessa hyvinvointialueiden omistajuuteen ja valtion ohjaukseen. Yhteistyön pitkäjänteinen parantaminen hyvinvointialueiden pelastustoimen ja sisäministeriön pelastusosaston välillä nähtiin välttämättömäksi.

Pelastusjohtajien kokous käsitteli kokouksessaan Suomen Palopäälystölaiton esityksen yhteistyön tiivistämisestä erityisesti Pelastuslaitosten kumppanuusverkoston turvallisuuspalveluiden ja pelastustoiminnan palvelualueen kanssa. Pelastusjohtajien kokous linjasi, että yhteistyötä tiivistetään sekä vakioidaan siten, että palvelualueiden vastuutoimijat tunnistavat yhteistyön tarpeet ja mahdollisuudet nykyistä vahvemmin.

PELASTUSJOHTAJIEN HALLITUS VUONNA 2024

Pelastuslaitosten kumppanuusverkoston toimintaa johtaa pelastusjohtajien hallitus, joka koostuu puheenjohtajasta, varapuheenjohtajasta sekä viiden palvelualueen puheenjohtajasta. Pelastusjohtajien hallitus kokoontuu kuukausittain ja valmistelee kokouksissaan päätösesitykset sekä muut kokousasiat pelastusjohtajien kokoukselle.

Hallituksen jäsenten toimikausi on kaksi vuotta, jonka jälkeen erovuoroisten tilalle nimetään uudet jäsenet. Toimikausia voi olla peräkkäin enintään kaksi. Uutena kumppanuusverkoston puheenjohtajana aloittaa pelastusjohtaja Seppo Lokka Etelä-Savon pelastuslaitokselta. Väistyvä puheenjohtaja pelastusjohtaja Harri Setälä Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitokselta siirtyy oman puheenjohtajakautensa jälkeen varapuheenjohtajan tehtävään.

Hallituksen jäsenenä ja palvelualueiden puheenjohtajina jatkavat edelleen pelastuskomentaja Jani Pitkänen Helsingin kaupungin pelastuslaitokselta (ensihoidon palvelualue), pelastusjohtaja Mika Kontio Pirkanmaan pelastuslaitokselta (Tukipalveluiden palvelualue) sekä pelastusjohtaja Ville Mensala Keski-Suomen pelastuslaitokselta (Pelastustoiminnan palvelualue).

Uusina hallituksen jäsenenä aloittavat pelastusjohtaja Petri Talikka Kanta-Hämeen pelastuslaitokselta (Turvallisuuspalveluiden palvelualue sekä pelastusjohtaja Vesa Halonen Varsinais-Suomen pelastuslaitokselta (Varautumisen ja väestönsuojelun palvelualue).

Pelastuslaitosten kumppanuusverkosto kiittää lämpimästi väistyvää hallituksen jäsentä pelastusjohtaja Juhani Carlsonia Kymenlaakson pelastuslaitokselta.

Kumppanuusverkoston päätoimiset toimihenkilöt jatkavat tehtävissään ja meidät tavoittaa edelleen tutuista yhteystiedoista:

Kehittämispäällikkö Vesa-Pekka Tervo
Vesa-Pekka.Tervo@hyvil.fi
p. +358 40 719 7150

Koordinaattori Terhi Virtanen
Terhi.Virtanen@hyvil.fi
p. +358 43 826 7361

Erytisasiantuntija Esa Kokki
Esa.Kokki@hyvil.fi
p. +358 50 471 7650

Kumppanuusverkoston palvelualueiden kokoukset 2024

Palvelualueiden yhteinen kevätkokous
20.-21.3.2024 Kuopiossa

Palvelualueiden yhteinen syyskokous
11.-12.9.2024 Tampereella
(Huom! kokousaika muuttunut)

TUKIPALVELUT

Tukipalvelujen palvelualueen suunnitelmat vuodelle 2024

Pirkko Lindström
Hallintopäällikkö
Tukipalveluiden palvelualueen sihteeri
Pirkanmaan hyvinvointialue, pelastuspalvelut

Tukipalvelujen palvelualueen tulevien vuosien toiminnan suunnittelua ja linjauksia pohdittiin yhteisessä tapaamisessa Kajaanissa lokakuussa. Mihin yhteiseen tekemiseen tulevina vuosina tukipalvelujen yhteistyötä suunnitetaan ja millaisiin tavoitteisiin pyritään. Miten yhteistyötä rakennetaan ja ylläpidetään muuttuneessa tilanteessa.

Hyvinvointialueelle siirtyminen on muuttanut erityisesti pelastustoimen tukipalveluiden asemaa. Tämä kävi ilmi palvelualueen osallistujien välisessä ajankohtaiskierroksessa. Tukipalveluihin sisältyvien tehtävien kirjo on laaja ja eri hyvinvointialueilla nämä tehtävät ovat sijoittuneet monella eri tavalla. Pelastuslaitosten tukipalvelujen henkilöstöä on muutoksen myötä vaihtunut, monet ovat siirtyneet tai heidät on siirretty keskitettyihin palveluihin tai organisatorinen asema on muutoin muuttunut etäälle pelastustoimen johdosta.

Yhteinen piirre kaikilla alueilla vaikuttaa olevan se, että pelastuslaitosten autonominen asema on heikentynyt. Linjaukset ja ohjauspäätökset mm. hankintojen, henkilöstö- ja talousasioiden sekä kiinteistöhallinnan toimintoihin saadaan hyvinvointialueiden konsernihallinnosta. Pelastustoimen erityispiirteille ei toimialan

pienuuden vuoksi useinkaan anneta painoarvoa linjauksia tehtäessä.

Keskusteluihin osallistujien näkemys kuitenkin oli, että tukipalvelujen palvelualueen yhteistyölle on edelleen tarvetta; meidän on asemoiduttava uudelleen. Jaettua yhteistä tietoa ja tilannekuvaa pidettiin tärkeänä. Oman haasteensa on tuonut oikeiden henkilöiden tavoittaminen mukaan yhteistyöhön.

Palvelualueen tavoitteet yhteistyölle vuosille 2024-2025

Jatkuvaksi kärkiteemaksi nostetaan pelastustoimen rahoituksen ja talouden seuranta. Tähän liittyy mm. taloustyöryhmän työn kytkeminen vahvemmin tukipalvelujen kokouksiin esimerkiksi tuomalla taloustyöryhmän säännöllinen katsaus palvelualueelle. Myös tiivis yhteistyö sisäministeriön kanssa talouden asioissa nähtiin tärkeänä.

Talouden kärkiteemaan liittyen tavoitellaan, että vuonna 2024 saadaan tuotettua käsikirja, jolla tuetaan laajempaa ymmärrystä talousaiheista m. AURA luokituksen avaaminen sekä suosituksia ja esimerkkejä laskentaperiaatteista (mm. ensivaste kustannusten laskenta ja jyvitys sekä turvallisuuskoulutusten laskutus ja tuotteistaminen). Käsikirjan

myötä on mahdollista yhdenmukaistaa toimintatapoja ja laskentaperiaatteita.

Talouden kärkiteeman lisäksi tukipalvelujen osalta nimitetään vaihtuvia kärkiteemoja ja pientyöryhmiä, joiden aiheet vaihtuvat tarpeiden mukaan. Näistä hr-työryhmän kokoaminen voisi olla ensimmäinen. Vaihtuviin teemoihin liittyen tukipalvelujen palvelualueella voitaisiin työstää epävirallisia suosituksia esim. työsuhdejuridisista aiheista, työaikakysymyksistä tms. pelastustoimen tukipalveluihin liittyvistä erityiskysymyksistä.

Tukipalvelujen palvelualueen työskentelyn aktivoimiseksi tullaan nimeämään palvelualueelle sihteeri, joka muodostuu puheenjohtajasta ja sihteeristä sekä 2-3 aktiivisesta palvelualueen jäsenestä. Allekirjoittanut eli nykyinen sihteeri tulee kutsumaan alkuvuoden aikana uusia innokkaita jäseniä työskentelyyn mukaan. Etenkin tuleva sihteeri on hyvä saada mukaan toimintaan jo ensi vuoden aikana.

Kulunut vuosi on ollut mielenkiintoinen, raskas ja kaikille meille hyvinvointialue-muutoksessa mukana oleville se on ollut varsin työteliäs. Kiitos teille kaikille yhteistyöstä ja asioiden jakamisesta yhteisissä tapaamisissa.

Oikein rauhaisaa ja rentouttavaa joulun aikaa sekä menestystä vuodelle 2024!

Kuvituskuva: MostPhotos

Ensihoidon palvelualue

Kari Porthan
Ensihoitopäällikkö
Ensihoidon palvelualueen sihteeri
Helsingin kaupungin pelastuslaitos

Ensihoidon palvelualueella viimeisin kokous on ollut Kajaanin kokous lokakuussa. Katseet on jo suunnattu vuoteen 2024 ja palvelualueen toimintasuunnitelmassa on seuraavia asioita:

1. FirstFit2 jatkohankkeeseen osallistuminen
2. Omavalvonnan hyvien käytänteiden jakaminen
3. Tilannekuvan ylläpitämisen kehittäminen tilastointia parantamalla
4. Ensihoidon työturvallisuustyöryhmän perustamisen selvittäminen
5. Hyvinvointialueiden tilannekuvan ylläpitäminen ensihoidon näkökulmasta
6. Eri organisaatioiden ensihoidon varautumisen suunnitelmat ja yhteistyö varautumisessa

FirstFit

Ensihoidon palvelualueen kärkihankkeena on Työterveyslaitoksen tutkimushanke ensihoitajien fyysisen toiminta- ja työkyvyn arviointi ja edistäminen työuran kaikissa vaiheissa (FirstFit) menetelmän käyttöönotto ja jatkohankkeen toteutus.

FirstFit tutkimushankkeelle on haettu jatkorahoitusta Työsuojelurahastolta Työterveyslaitoksen toimesta ja se on myönnetty alkuvuodesta 2023.

Hankkeen tavoitteet:

- Kehitämme FirstFit testistön sanallista ja kuvallista testiohjeistusta mahdollisimman käytettäväksi ja toimialakohtaiseksi
- Tuemme testistön jalkautumista ja muodostamme ensimmäiset toimialakohtaiset viitearvot ensihoitajien kertyvistä FirstFit testituloksista
- Osana testistön luotettavuuden ja vaikuttavuuden arviointia, tarkastelemme ensihoitajien FirstFit testitulosten yhteyksiä TULE oireisiin, tapaturmiin ja sairauspoissaoloihin, koettuun terveyteen ja työkykyyn
- Kehitämme FirstFit menetelmän testitulosten palauteosiota, tulos-

ten seurantaosioita ja harjoittelu-
liikkeitä ja ohjelmia ensihoitajien
terveyden ja työkyvyn edistämisen
näkökulmasta

- Kehitämme FirstFit menetelmän kokonaisuutta eli prosessia testaamisen terveydellisten riskien arvioinnista testipalautteen antoon saakka.

Omavalvonnan hyvien käytänteiden jakaminen

Ensihoidon omavalvonnan suunnittelussa ja suorittamisessa on lyhyt historia. Palvelualueen tarkoituksena esitellä eri alueiden omavalvontasuunnitelmia ja oppia toisten tekemistä suunnitelmista ja toimenpiteistä.

Tilannekuvan ylläpitämisen kehittäminen tilastointia parantamalla

Ensihoidon valtakunnallisia tilastoja julkaistaan varsin harvoin. Palvelualueen tarkoituksena olisi löytää sopiva alusta, minne kerätään säännöllisesti ensihoidon operatiiviset tilastot ja julkaistaisiin ne säännöllisesti. Pyrkimyksenä on hyödyntää Power-bi raportointia. Asian suunnittelu on käynnistynyt vuonna 2023 ja tarkoitus saada tilastointi toimivaksi vuonna 2024.

Ensihoidon työturvallisuustyöryhmän perustamisen selvittäminen

Selvitetään työryhmän perustamista missä kehitettäisiin ensihoidon työturvallisuutta sisältäen koulutuksen kehittäminen, tilastointi ym. Myös hallitusohjelmassa on kirjaus työturvallisuuden parantamisesta. Työryhmä voisi seurata hankkeen toteutumista ja vaikuttaa sen positiiviseen lopputulokseen.

- "Hallitus käynnistää kansallisen hankkeen pelastusalan työturvallisuuden parantamiseksi. Rikoslakia muutetaan siten, että väkivallasta

ensihoidon henkilöstöä kohtaan tai sillä uhkaamisesta seuraava rangaistus vastaa virkamiehen väkivaltaisesta vastustamisesta seuraavia rangaistuksia"

Työryhmä toimisi ensihoidon palvelualueen alaisuudessa ja palvelualueella oli Kajaanin kokouksessa yhdenmukainen näkemys työryhmän tarpeellisuudesta. Pirkanmaan pelastuslaitos on lupautunut tekemään esityksen toimintasuunnitelmaluonnoksesta työryhmän toiminnasta ja se esitellään seuraavassa palvelualueen kokouksessa, jolloin asiasta tehdään päätöksiä.

Organisaatioiden ensihoidon varautumisen suunnitelmat ja yhteistyö varautumisessa

Pelastustoimen ja ensihoidon varautuminen on ajankohtainen asia tällä hetkellä. Palvelualueella on tarkoitus käydä läpi eri organisaatioiden varautumissuunnitelmia ja jakaa hyviä käytänteitä organisaatioiden välillä.

Ensihoidon palvelualueen puolesta haluan kiittää kuluneesta vuodesta kaikkia aktiivisesta työskentelystä ja toivottaa rauhaa Joulua ja Hyvää Uutta Vuotta.

Alkuperäinen kuva: Susanne Vuorinen

Varautumisen ja väestönsuojelun uusi palvelualue käynnistyy 1.1.2024

Pelastuslaitosten varautumisen verkosto (PVT) on toiminut osana kumppanuusverkostoa jo vuodesta 2015 lähtien. Joulukuussa 2014 päätettiin perustaa kumppanuusverkoston Pelastustoiminnan palvelualueen alaisuuteen työryhmä, joka sai nimekseen Pelastuslaitosten varautumisen työryhmä (PVTR). Työryhmän järjestäytymiskokous pidettiin 9.2.2015 ensimmäisen puheenjohtajan Seppo Lokan johdolla.

Pelastuslaitosten varautumisen työryhmän tavoitteena oli käynnistysvaiheessa parantaa kuntien jatkuvuuden hallintaa ja edistää varautumista yhteiskunnan häiriötilanteisiin. Alkuvaiheessa verkoston toiminta kytkeytyi myös tiivisti samoihin aikoihin käynnistyneeseen KUJA-hankkeeseen ja sen myötä jatkuvuuden hallinnan arviointimallin kehittämistyöhön. Yhtenä alkuperäisenä tavoitteena oli myös edistää verkostoitumista pelastuslaitosten, muiden viranomaisten sekä kunnallisten, valtion ja muiden yhteiskunnallisten toimijoiden valmius- ja varautumistoiminnasta vastaavien tahojen kanssa.

Vuoden 2019 alusta lähtien Pelastuslaitosten varautumisen verkosto muutettiin kumppanuusverkoston rakenneuudistuksen yhteydessä nk. Yhteiseksi työryhmäksi, kun vuosien saatossa oli tunnistettu varautumisen toiminta sellaiseksi, joka koskettaa poikkihallinnollisesti aivan kaikkia pelastuslaitosten palvelualueita, eikä ainoastaan sijoitu pelastustoiminnan yhteyteen poikkeusolojen pelastustoiminnan järjestelyjen näkökulmasta.

Ehkä tässä nykyisessä maailman tilanteessa ja turvallisuusympäristön muutosten äärellä oli vihdoin oikea aika antaa ansaittu arvo varautumisen ja väestönsuojelun pitkäjänteiselle yhteistyölle, jota varautumisen verkostossa on vuosien saatossa tehty. Ja ehkä myös jokin verkoston kehityskaaren ympyrä sulkeutui, koska virallisesti verkoston viimeinen puheenjohtaja oli jälleen muutaman vuoden tauon jälkeen pelastusjohtaja Seppo Lokka.

Pelastuslaitosten varautumisen verkosto on kahdeksan toimintavuotensa aikana luonut tiiviin vuoropuhelun, tiedonvaihdon ja yhteistyön alustan varautumisen

vastuutoimijoille. Verkoston toiminta on ajan kuluessa muuttunut yhä tavoitteellisemmaksi ja tuottavammaksi yhteiseksi tekemiseksi. Yhteistyöverkosto on myös koonnut tietoa varautumisen valtakunnallisesta tilanteesta sekä jakanut alueiden välillä oppeja erilaisiin häiriö- ja poikkeustilanteisiin liittyen.

Varautumisen verkoston yhteistyön kautta on vuosien kuluessa tuotettu useita erilaisia julkaisuja ja aineistoja pelastuslaitoksille hyödynnettäväksi:

- Pelastuslaitoksen varautuminen so-tilaalliseen uhkaan (2016), STIV
- Pelastuslaitoksen suunnitteluopas evakuoointeihin ja väestön siirtoihin (2017)
- Polttoaineensaannin varmistaminen ja mitoituserusteet pelastustoimissa (2020)
- Toimintaohje poikkeusolojen toimivaltuuksien käytöstä pelastustoitinnassa (2021), STIV. Opas sisältää yhteensä 6 mallipohjaa toimivaltuuksien käyttöönoton tueksi.
- Pelastustoimen varaviestiopas (2021), STIV
- Lisäksi PVT on tuonut osaltaan asiantuntijuutta muiden verkostojen ja hankkeiden tuotoksiin kuten esim. pelastustoimen yhteisen ICT hankkeen työssä on oltu mukana tuottamassa yhteisiä tila- ja tietoturvallisuuden ohjeita pelastuslaitoksille sekä viimeisimmän HVA hallintouudistuksen valmisteluvaiheessa mm. mallisopimus pohjia kuntien ja pelastuslaitosten varautumisen ja valmiussuunnittelun yhteistyöstä sopimiseksi.

Lisätietoja Varautumisen ja väestönsuojelun palvelualueen sihteeriltä kaudella 2024-2025:

Pia Hurme
Suunnittelija
Varsinais-Suomen pelastuslaitos
pia.hurme@varha.fi tai
pia.hurme@pelastustoimi.fi
p. +358 40 358 7093

Kuvituskuva: MostPhotos

YHTEISTYÖLLÄ ETEENPÄIN & HYVIL MIELIN KOHTI VUOTTA 2024

HYVÄÄ JOULUA JA MENESTYSTÄ VUODELLE 2024

Pelastuslaitosten kumppanuusverkosto toivottaa kaikille rauhallista joulua sekä menestystä tulevaan vuoteen.
Lämmin kiitos kuluneesta vuodesta!